

ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Розвиток економічної, соціальної, духовної сфер суспільства залежить від духовності різних верств населення, особливо молоді. Тому актуальною є проблема формування духовної особистості.

За своїм покликанням майбутній педагог має бути носієм і проповідником ідейно-морального, естетичного багатства народу, збагаченого досягненнями світової цивілізації, головною постаттю національно-культурного відродження України. Школа немислима без учителя, який є визначальним чинником навчання і виховання, розвитку і діяльності української національної школи.

На сьогоднішньому етапі розвитку суспільства мова ведеться не просто про професійно-педагогічну підготовку майбутнього вчителя, а про підготовку педагога нової формації — національного вихователя, який би органічно поєднував у собі професійну майстерність, високу культуру і знання основ народознавства. Це висуває на перший план проблему підготовки нової національної генерації педагогів-фахівців, головним призначенням яких є пробудження в учнів соціальної активності, любові до рідного народу, його культури, мистецтва.

Навчання та виховання майбутніх фахівців-педагогів сьогодні неможливе без глибокого вивчення народної творчості. Формування професійно-педагогічних навичок майбутніх педагогів шляхом розвитку інтересу до народної творчості є одним з важливих завдань на сучасному етапі розвитку суспільства. Відповідно до концепції середньої загальноосвітньої національної школи України споконвічність, первинність культурно-історичних традицій народу, діалектична єдність їх із загальнолюдською культурою є вихідним принципом при конструюванні змісту освіти і виховання.

Існуючи з часу виникнення людського суспільства, уві-
бравши в себе найкращі культурні цінності, звичаї і тра-
диції, народно-педагогічна творчість стала безцінним мораль-
ним кодексом. Вона ставить високі вимоги до національ-
ного вчителя — це мудрий наставник, невтомний і самовід-
даний трудівник. У психолого-педагогічній літературі про-
блема формування духовної особистості розв'язується, грун-
туючись на надбанні народної педагогіки, яка має таку особ-
ливість: вона комплексно діє на особистість, впливає на
всі її грані, розвиваючи пізнавальну, мотиваційну, емоцій-
ну та духовну сфери. Народною педагогікою передбачається
створення всіх необхідних умов для вияву і реалізації пот-
реб, нахилів та інтересів особистості. Тому майбутній пе-
дагог покликаний збагатити зміст шкільного життя надбан-
нями народної педагогіки, які ґрунтуються на глибокому
знанні минулого і сучасного України, світової і вітчизняної
культури. І для того, щоб створити сучасний образ учителя
національної школи, потрібно звертатися до перевірених ча-
сом здобутків вітчизняної народної педагогічної думки.

Одним із джерел оновлення освітнього процесу у педа-
гогічному вузі можуть бути народні традиції, звичаї та обря-
ди, які завжди містили в собі певні морально-естетичні нор-
ми та вимоги до особистості й суспільства. Для того, щоб
ефективно використати виховні можливості національного
впливу на особистість студентів — майбутніх вчителів, пот-
рібно безпосереднє залучення їх до вивчення історії виник-
нення народних традицій, звичаїв і обрядів, практичного
відтворення їх у студентському середовищі: організація і
проведення різноманітних форм виховної роботи: фестива-
лі народної творчості, фольклорно-етнографічні свята, ве-
чорниці, свята рідної мови, гуртки декоративно-прикладно-
го мистецтва, літературно-музична вітальня, фольклорно-
етнографічні групи. Завдяки добровільній участі в різно-
манітній емоційно-насиченій практичній діяльності за інте-
ресами студенти міцно засвоюють історію та культуру Ук-
раїни, оволодівають одним із видів народного мистецтва,
прилучаються до образотворчого мистецтва, розвивають му-
зичні здібності, естетичний смак, дістають моральне та емо-
ційно-естетичне загартування. Тому для того, щоб виховати
молоде покоління в українському національному дусі, пот-
рібна цілеспрямована робота в цьому напрямку в системі
підготовки майбутніх вчителів, тому що саме від рівня їх-
нього художньо-естетичного досвіду залежить бажання учнів
звертатися до скарбниці, народної мудрості.

З метою формування і збагачення духовної особистості майбутніх вчителів, на наш погляд, потрібно:

—розвивати високий рівень їхньої власної національної самосвідомості;

— розширювати обізнаність у питаннях народної педагогіки;

— навчити використовувати набуті знання та навички в майбутній педагогічній діяльності.